

Uittreksel uit het register der beraadslagingen van de Gemeenteraad**Aanwezig**

Lesia RADELICKI, *Voorzitster* ;
Jean SPINETTE, *Burgemeester* ;
Catherine MORENVILLE, Yasmina NEKHOUL, Francesco IAMMARINO, Willem STEVENS,
Saïd AHRUIL, Catherine FRANCOIS, Loes SALOMEZ, *Schepenen* ;
Thierry VAN CAMPENHOUT, Myriem AMRANI, Loïc FRAITURE, Khalid TALBI, Mohamed
EL OUARIACHI, Celi RODRIGUEZ, Narjisse AOUAD, Konstantinos Aligiannis, Yannis
BAKHOUCHE, Laurence CHIN, Guillaume DENEUMOSTIER, Xenia DUCULESCU, Sanchou
KIANSUMBA, Klara LEDROIT, Chloé LEROY, Janusz LINKOWSKI, Mathias LOOZE, Danaé
MICHAUX MAIMONE, Anna MILOJKOWIC, Julie Morel, Célia SOUMIER,
Gemeenteraadsleden ;
Stéphanie BOSMANS, *w.d. Gemeentesecretaris*.

Verontschuldigd

Hassan ASSILA, Khalid MANSOURI, Elisa SACCO, Mélanie VERROKEN, Samira
BENALLAL, *Gemeenteraadsleden*.

Zitting van 25.06.26**#Onderwerp :**

**Motie ingediend door de fractie Ecolo/Groen en de Lijst van de Burgemeester betreffende de
anticipatie op en de omkadering van artificiële intelligentie binnen het gemeentebestuur #
(Aanvullend)**

Openbare zitting

Vergaderingen

De Gemeenteraad,

Overwegende dat artificiële intelligentie geleidelijk aan doordringt in alle geledingen van de samenleving en al is geïntegreerd in heel veel digitale tools die dagelijks worden ingezet: beheerssoftware, administratieve platformen, geautomatiseerde sorteersystemen, schrijffassistenten of hulpmiddelen voor data-analyse;

Overwegende dat die evolutie zich ook doorzet bij de lokale overheden en dat er binnen de diensten van de gemeente Sint-Gillis, haar OCMW en haar partner-vzw's waarschijnlijk al toepassingen met AI-functionaliteiten worden gebruikt, vaak zonder dat daarvan een inventaris is opgemaakt of een formeel kader is vastgesteld;

Overwegende dat de Europese Unie de AI Act heeft aangenomen, het eerste Europese regelgevingskader voor het gebruik van artificiële intelligentie, dat sinds 1 februari 2025 van kracht is en bepaalt dat iedereen die in een professionele context gebruikmaakt van AI-systemen over voldoende kennis moet beschikken om ze op een geïnformeerde en verantwoorde manier te gebruiken;

Overwegende dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) volledig van toepassing is op elke verwerking van persoonsgegevens door AI-systemen, en dat inzonderheid artikel 22 een strikt kader vastlegt voor geautomatiseerde besluitvorming of op profilering gebaseerde beslissingen die rechtsgevolgen hebben of personen in aanmerkelijke mate treffen, wat impliceert dat de gemeente onder alle omstandigheden het recht van burgers moet waarborgen op menselijke tussenkomst, om hun standpunt kenbaar te maken en om elke geautomatiseerde beslissing die hen betreft aan te vechten;

Overwegende dat op Belgisch niveau een federaal Charter voor verantwoord gebruik van artificiële intelligentie de nadruk legt op de beginselen van transparantie, menselijk toezicht en verantwoordelijkheid bij het gebruik van deze technologieën door de overheden;

Overwegende dat de gemeente Sint-Agatha-Berchem en haar OCMW als eerste in Brussel uitpakten met een chatbot die 24 uur per dag beschikbaar is, ondersteund door Paradigm, dat van plan is om deze tool ook aan andere Brusselse lokale besturen aan te bieden, waardoor het des te dringender is dat Sint-Gillis hierop vooruitloopt;

Overwegende dat het niet-omkaderde gebruik van AI-tools door gemeentepersoneel, zogenaamde 'shadow AI', een reëel risico inhoudt voor de cyberveiligheid, de vertrouwelijkheid van persoonsgegevens en de naleving van de AVG, met het gevaar dat gevoelige informatie bij onbeveiligde externe diensten terechtkomt;

Overwegende dat AI fouten (hallucinaties), discriminerende vooroordelen of eenzijdige antwoorden kan genereren en dat een niet-kritisch gebruik ervan kan leiden tot beslissingen die niet traceerbaar zijn en tegenover burgers onvoldoende gemotiveerd worden;

Gelet op het democratische en maatschappelijke belang van de invoering van AI binnen lokale overheidsdiensten: het is van essentieel belang dat artificiële intelligentie een hulpmiddel blijft ter ondersteuning van de besluitvorming en het menselijk oordeel niet vervangt, in het bijzonder in complexe en gevoelige situaties waarbij kwetsbare personen betrokken zijn;

Overwegende dat de invoering van geautomatiseerde hulpmiddelen de gemeentelijke functies ingrijpend kan veranderen en dat het gerechtvaardigd is om stil te staan bij de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de werkgelegenheid in de overheidssector en voor de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers;

Overwegende dat artificiële intelligentie een stevig verbruik van kritieke grondstoffen met zich meebrengt, en ook een zeer hoog energie- en waterverbruik – waarbij het elektriciteitsverbruik van AI jaarlijks met ongeveer 12% toeneemt en het wereldwijde waterverbruik dat met AI verband houdt tegen 2027 zou kunnen verdrievoudigen – terwijl de ecologische impact daarvan zich grotendeels concentreert in de landen van het mondiale zuiden, en dat die impact moet worden meegenomen in elk digitale innovatiebeleid, in overeenstemming met de klimaatverbintenissen van de gemeente;

Overwegende dat artificiële intelligentie en algoritmen de samenleving polariseren door onze toegang tot informatie te veranderen. Ze sluiten gebruikers op in informatiebubbels en buiten menselijke cognitieve vooroordelen uit met het oog op een maximale engagement, wat de verspreiding van extreme of polariserende inhoud bevordert ten koste van nuance;

Overwegende dat de gemeenteraad tot op heden niet werd geïnformeerd over een inventaris van de digitale hulpmiddelen met AI binnen het bestuur, noch over een lokaal kader of charter dat het gebruik ervan regelt;

Overwegende dat het in het belang van de gemeente is om op deze ontwikkelingen vooruit te lopen in plaats van ze te ondergaan, zodat haar personeelsleden, de gegevens van de burgers en de kwaliteit van de openbare dienstverlening beschermd zijn;

VRAAGT het college van burgemeester en schepenen om, binnen een termijn van één jaar, aan de gemeenteraad een volledig overzicht te bezorgen van de digitale hulpmiddelen – software, platformen, dienstverleners – waarin al AI-functionaliteiten of algoritmen zijn geïntegreerd binnen het gemeentebestuur, het OCMW en de gemeentelijke vzw's, en om deze oefening voort te zetten door jaarlijks een opvolgingsverslag aan de gemeenteraad te bezorgen met daarin de stand van zaken in verband met het register van AI-toepassingen, de opleidingen die werden gegeven, de betrokken overheidsopdrachten en elk nieuw gebruik van AI binnen het bestuur;

VRAAGT het college om voor elk vastgesteld gebruik een risicobeoordelingsmethode te bepalen, met aandacht voor grondrechten, discriminatierisico's, bescherming van persoonsgegevens, milieueffecten en arbeidsorganisatie, en om de personen aan te wijzen die belast worden met het toezicht daarop;

VRAAGT het college om (in overleg met het maatschappelijk middenveld, de webworkshop, ...) een gemeentelijk kader of een lokaal charter uit te werken rond het gebruik van artificiële intelligentie, waarin onder meer wordt gewaarborgd dat er effectief menselijk toezicht blijft bestaan op administratieve beslissingen, dat het rechtstreekse contact met de burgers behouden blijft, dat er duidelijke regels worden vastgesteld in verband met 'shadow AI' en dat er wordt nagedacht over de gevolgen van deze technologieën op de werkgelegenheid bij de gemeente. Dat kader en dat charter moeten ook een register omvatten;

VRAAGT het gemeentebestuur om mechanismen in te stellen die de transparantie van de verschillende toepassingen van AI binnen het gemeentebestuur waarborgen. Zo'n bepaling zou in het bovengenoemde charter kunnen worden opgenomen;

VRAAGT het college om erop toe te zien dat elke nieuwe overheidsopdracht betreffende digitale tools of platformen een expliciete verplichting bevat om de geïntegreerde AI-functionaliteiten te vermelden, zodat de transparantie en de traceerbaarheid van de door het bestuur gebruikte systemen gewaarborgd zijn;

VRAAGT het college om een opleidingsprogramma voor het gemeentepersoneel op te zetten rond een kritisch, doordacht en verantwoord gebruik van artificiële intelligentie, met aandacht voor de beperkingen, vooroordelen, juridische risico's en ethische implicaties ervan, waarbij in de eerste plaats wordt voortgebouwd op bestaande opleidingsprogramma's ontwikkeld door Paradigm, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of andere bestuursniveaus, en door gebruik te maken van de beschikbare financiering, meer bepaald Europese middelen, om onnodige dubbele inzet van middelen te vermijden;

VRAAGT het college om in de gemeentelijke scholen een pedagogisch luik op te nemen rond kritisch omgaan met de door AI gegenereerde inhoud, desinformatie en het verantwoorde gebruik van deze technologieën;

BELAST het college van burgemeester en schepenen met het overmaken van deze motie aan de Brusselse

Hoofdstedelijke Regering en aan Paradigm, zodat er tussen de Brusselse gemeenten een gecoördineerde en ethische aanpak kan worden ontwikkeld in verband met artificiële intelligentie binnen de lokale besturen, waarbij wordt erkend dat de uitdagingen die AI met zich meebrengt niet uniek zijn voor Sint-Gillis, maar om gezamenlijke structurele oplossingen vragen.

30 stemmers : 26 positieve stemmen, 4 onthoudingen.

Onthoudingen : Celi RODRIGUEZ, Yannis BAKHOUCHE, Janusz LINKOWSKI, Mathias LOOZE.

De w.d. Gemeentesecretaris,

De Afgevaardigde Schepen,

Stéphanie BOSMANS

Jean SPINETTE